

ArcGIS Online (kaip medijų priemonės) taikymas ugdymo procese

Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijos
geografijos mokytojas Martynas Survila

Turinys

- Kas yra ArcGIS Online?
- Patirtys: įrankio naudojimas integruojant pamokas
  - Tarpdalykinis projektas “Mažoji Lietuva”
  - II kl. projektiniai darbai
  - Geografijos ir dorinio ugdymo (tikybos) integracija
- Sėkmės ir nesėkmės

Kas yra ArcGIS Online?

ArcGIS Online - internetinė (*web-based*) interaktyvių žemėlapių kūrimo platforma, kurioje specialistai ir mėgėjai iš įvairiausių pasaulio institucijų (nuo mokslo institutų iki šilumos tinklų tiekimo įmonių) kuria savo geografinės informacijos turinį bei dalinasi juo su visu pasauliu.

Žemėlapiams kurti naudojami viešai prieinami bei naudotojų kuriami GIS duomenys.

ArcGIS Online platformoje atveria galimybę kurti ne tik GIS duomenimis paremtus žemėlapius, tačiau ir *žemėlapių pasakojimus* (ang. StoryMap), kuriuose galima sieti tiek geografijos, tiek įvairiausių kitų dalykų turinį, įterpiant ne tik kartografinę informaciją, tačiau ir įvairių medijų blokus bei tekstą. Tai atveria galimybes plačiam įrankio panaudojimui įvairiausiose ugdymo sferose.

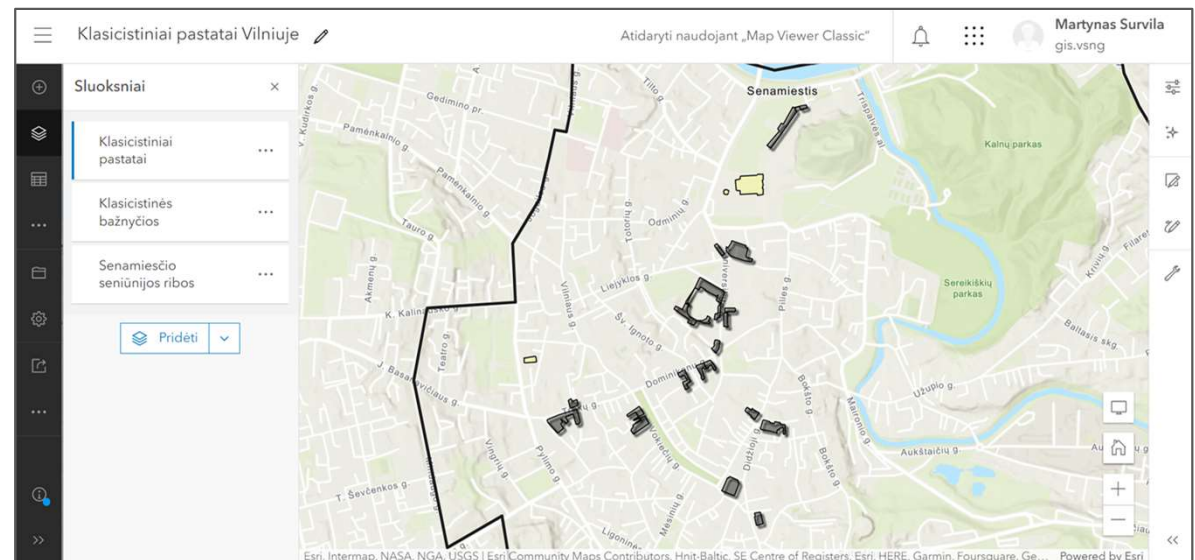
Šaltinis: <https://cla.temple.edu/tech-notes/arcgis/arcgis-online/>

Bendrojo ugdymo mokyklose su geografinės informacijos sistemomis daugiausia dėmesio skiriama geografijos dalyke.

Naudojantis ArcGIS Online ugdomos ne tik geografinio pažinimo bei darbo su skaitmeniniais įrankiais kompetencijos, tačiau ir kuriamas tarpdalykinis turinys, papildomai plėtojant komunikavimo, kūrybingumo ir kitas kompetencijas.

Be pačio skaitmeninio raštingumo geografijos/GIS srityje ugdymo, plačių ArcGIS Online funkcijų naudojimas taip pat ugdo gebėjimus rinkti kokybišką, aktualią ir patikimą informaciją plačioje šiuolaikinio interneto erdvėje, bei ją kritiškai vertinti.

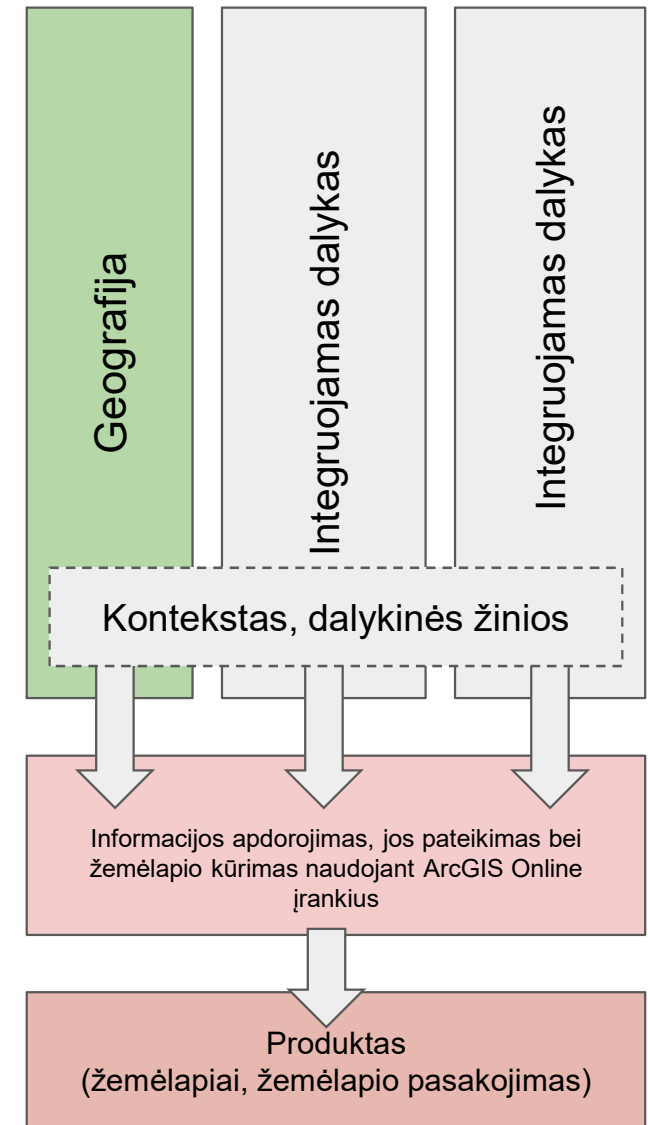
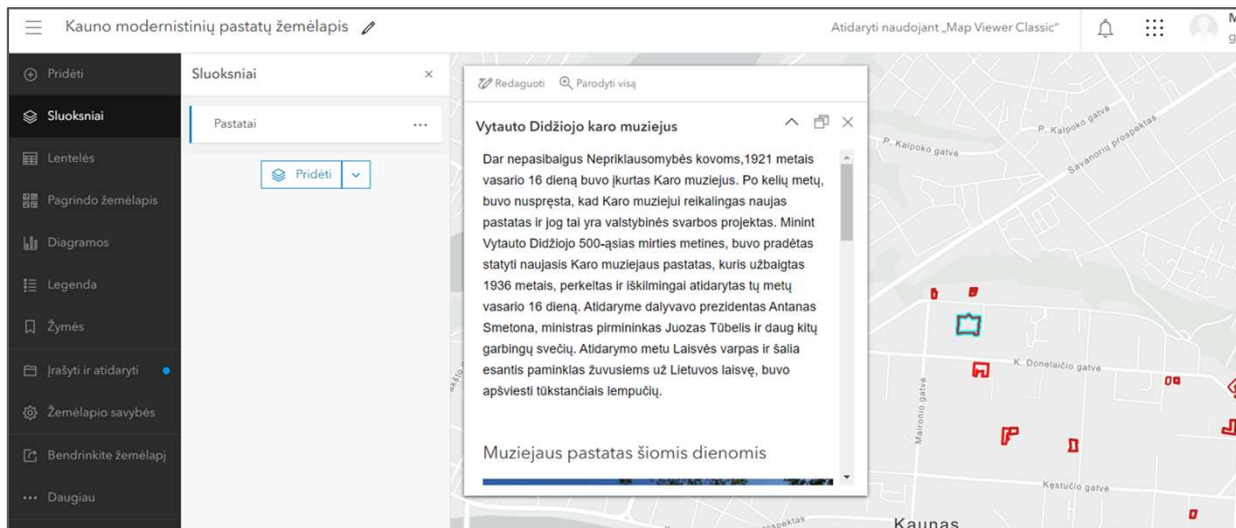
Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijai įgyvendinant medijų kryptį, ArcGIS Online taikymas talkina kaip papildomas įrankis, kuriant kokybišką medijų turinį.

Patirtys

ArcGIS Online kaip integravimo priemonė naudota:

- Geografijos, istorijos ir lietuvių k. ir literatūros integruotose pamokose;
- Geografijos ir dorinio ugdymo (tikybos) integruotose pamokose;
- II kl. projektiniuose darbuose (istorijos ir geografijos dalykų turiniu paremto žemėlapių pasakojimo kaip produkto kūrimas).

Tarpdalykinis projektas “Mažoji Lietuva”

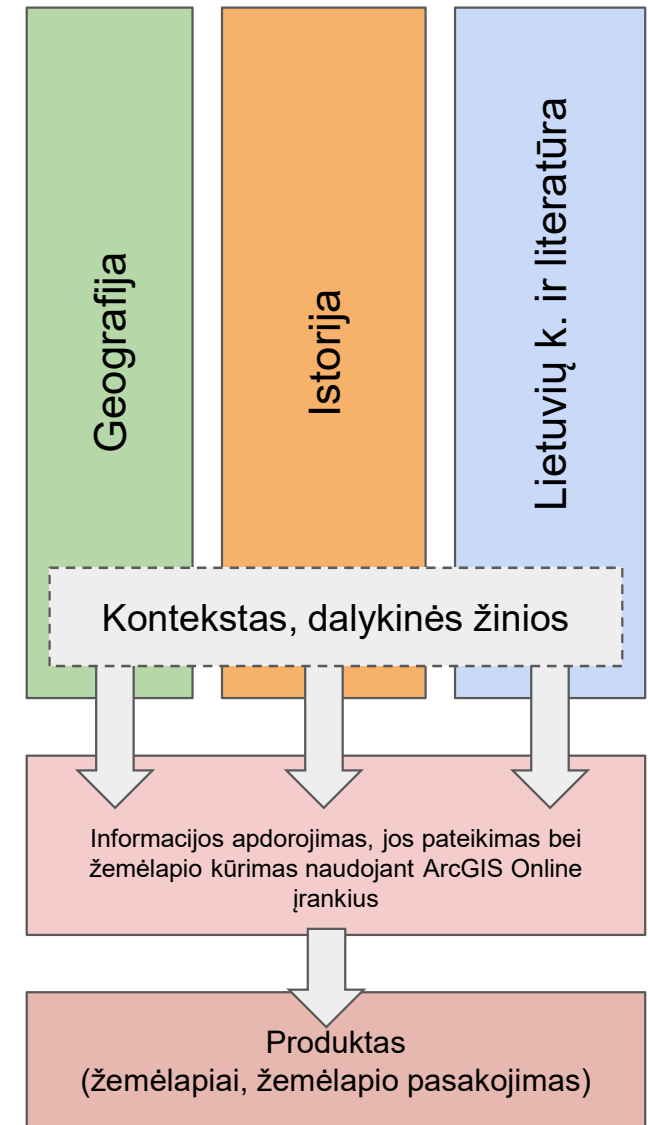
Integruojamos pamokos:

- **Geografija**
- **Istorija**
- **Lietuvių kalba ir literatūra**

Dalykininkai savo pamokose mokiniams užduoda pagal

- **Geografija:** regiono geografinės aplinkos konteksto tyrimas (geografinių duomenų paieška, analizė, ir pateikimas naudojant skaitmeninius įrankius (darbas su GIS ArcGIS Online).
- **Istorija:** istorinis regiono konteksto tyrimas
- **Lietuvių kalba ir literatūra:** regiono kultūrinis kontekstas bei svarbiausios asmenybės (renkama ir analizuojama informacija apie autorius, gilinamasi į jų kūrybą, biografiją, ryšį su teritorija/vietove).

Susipažinus su geografiniu, istoriniu ir kultūriniu aspektais parengiamas produktas (žemėlapių pasakojimas) apie pasirinktą Mažosios Lietuvos asmenybę.

I kl. mokinių parengtas žemėlapis pasakojimas “Mažoji Lietuva ir Kristijonas Donelaitis”

<https://arcg.is/1mu1Si>

MAŽOJI LIETUVA IR KRISTIJONAS DONELAITIS

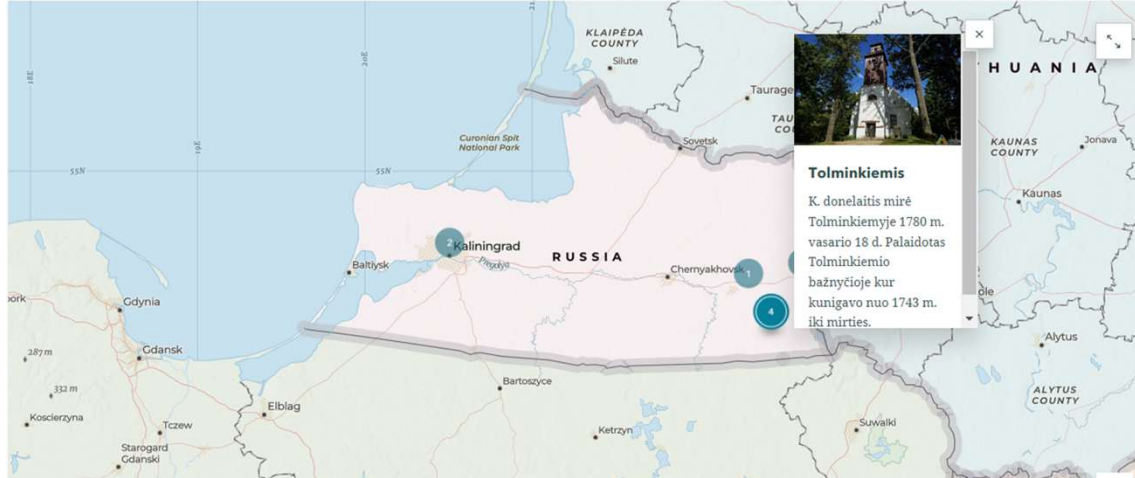

MAŽOJI LIETUVA IR KRISTIJONAS DONELAITIS

Kristijono Donelaičio gyvenimo etapai Mažojoje Lietuvoje

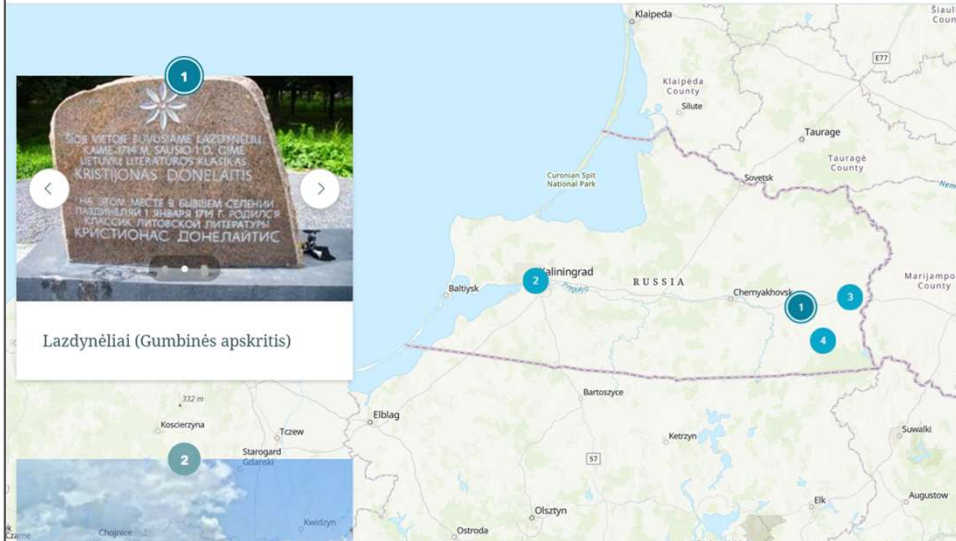
Emilija Kalmavičiūtė, Milda Paškauskaitė, Dominyka Pankevičiūtė, Miglė Vaižnužytė
December 17, 2021

Kristijono Donelaičio veikla Mažojoje Lietuvoje

Tolminkiemis
K. donelaitis mirė Tolminkiemyje 1780 m. vasario 18 d. Palaidotas Tolminkiemio bažnyčioje kur kunigavo nuo 1743 m. iki mirties.

MAŽOJI LIETUVA IR KRISTIJONAS DONELAITIS

Lazdynėliai (Gumbinės apskritis)

I kl. parengtas žemėlapis pasakojimas "Mažoji Lietuva: Martynas Jankus"

<https://arcg.is/1K5f14>

Mažoji Lietuva: Martynas Jankus

Mažoji Lietuva: Martynas Jankus

Aiškiai ir trumpai :
<https://youtu.be/1AisD04jPZo>

January 16, 2022

Mažoji Lietuva: Martynas Jankus

M. Jankus spaudos darbą siejo su lietuvišku politiniu sąjūdžiu, atvirai paskelbė ir siekė Mažosios Lietuvos prijungimo prie Didžiosios Lietuvos. M. Jankus buvo nuolat sekamas kaizerinės valdžios, daug kartų baustas kalėjimu, pinigėmis baudomis.

Keletas periodinių leidinių :

Martynas Jankus darbuose

1894m.	„Lietuviškas darbininkas“
1903-1909m.	„Pasiuntinystės laiškas“
1900-1902m.	„Saulėtaka“
1909m.	„Tavo priedelis“

Mažoji Lietuva: Martynas Jankus

Grįžimas į tėviškę

Bitėnai

Darbą atliko : Smiltė Utkutė, Skaistė Tamošauskaitė, Rokas Talžūnas

Salomėjos Nėries gimnazija 1b klasė

Ivadas	https://www.youtube.com/watch?v=1AisD04jPZo&t=134s
Biografija	https://lt.wikipedia.org/wiki/Martynas Jankus
Kūryba ir darbai	http://www.spaudos.lt/knygnesiai/
Veikla spaudoje	https://www.delfi.lt/multimedija/zvilgsnis-ii-lietuva/mazosios-lietuvos-patriarchas-uzkliuves-klaipe-da-okupavusiems-naciams.d?id=74523148
Žmonių atsiliepimai	https://zemaitijospaveldas.eu/lt/
Įdomus faktas	https://www.jankusmuziejus.lt/
Lietuviškų knygų leidyma Mažojoje Lietuvoje	http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/164
Tautinis ir kultūrinis judėjimas Mažojoje Lietuvoje	http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/164

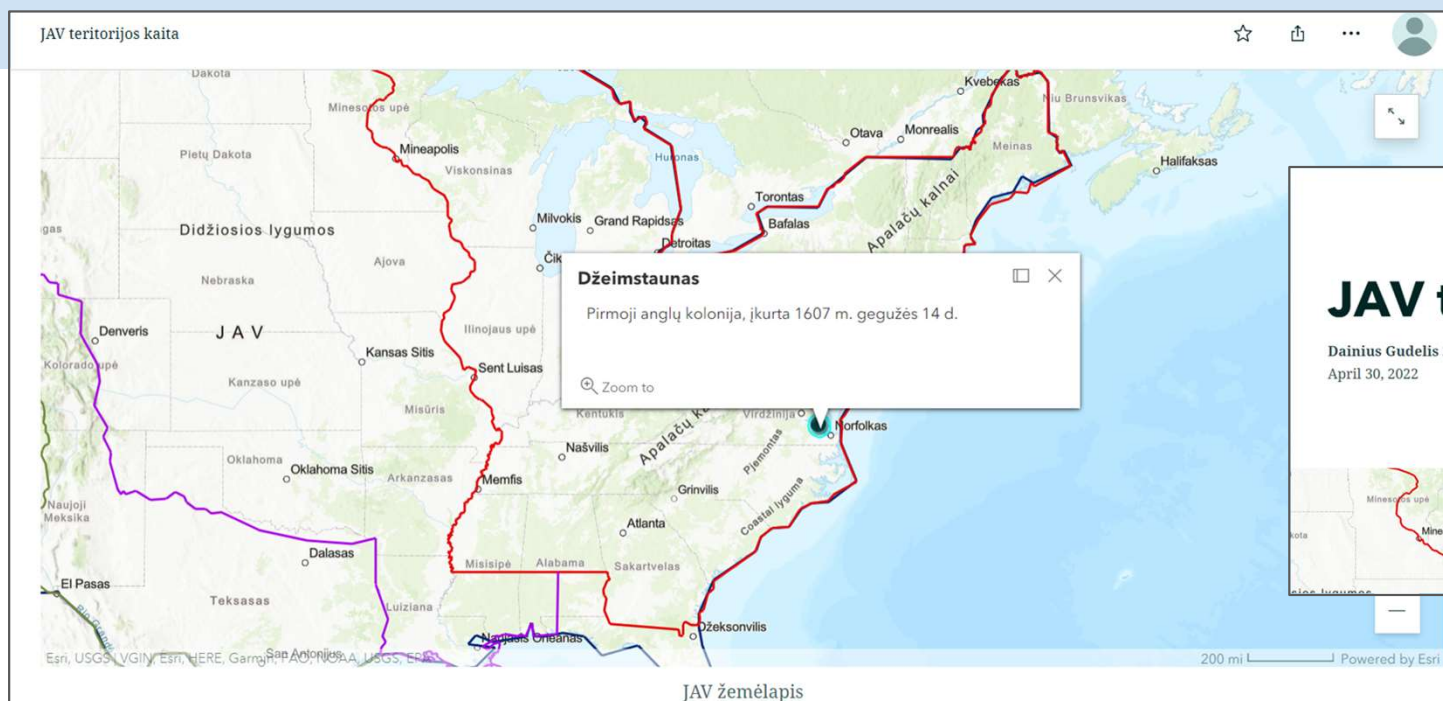
Patirtys: II kl. metiniai projektiniai darbai

II kl. mokiniai, pasirinkę geografiją kaip savo metinio projektinio darbo sritį, produktą (žemėlapį ar žemėlapio pasakojimą) kuria ArcGIS Online pagalba.

Geografijos mokinių projektinių darbai taip pat gali būti integruojami ir su kitais dalykais (geografija+istorija, geografija+biologija ir pan.), priklausomai nuo mokinio interesų srities.

Kol kas II kl. projektiniuose darbuose integruoti geografijos ir istorijos dalykai.

II kl. projektinis darbas apie JAV teritorijos kaitą

JAV teritorijos kaita

Dainius Gudelis 2b
April 30, 2022

Vokietijos sienos kaita po Vienos kongreso

Vilius Meišimas
June 10, 2022

Sienų likimas yra neatsiejamas nuo valstybės likimo, sienos yra akivaizdus nepriklausomybės simbolis. Todėl labai svarbu žinoti šių sienų kilmę. Sienos kaita taip pat yra labai aktuali tema ir šiais laikais, dėl jos tarp valstybių kyla karai, nesupratimai, tai puikiai parodo situacija Ukrainoje.

Esri, USGS | GUGIK, Esri, Garmin, FAO, NOAA, USGS

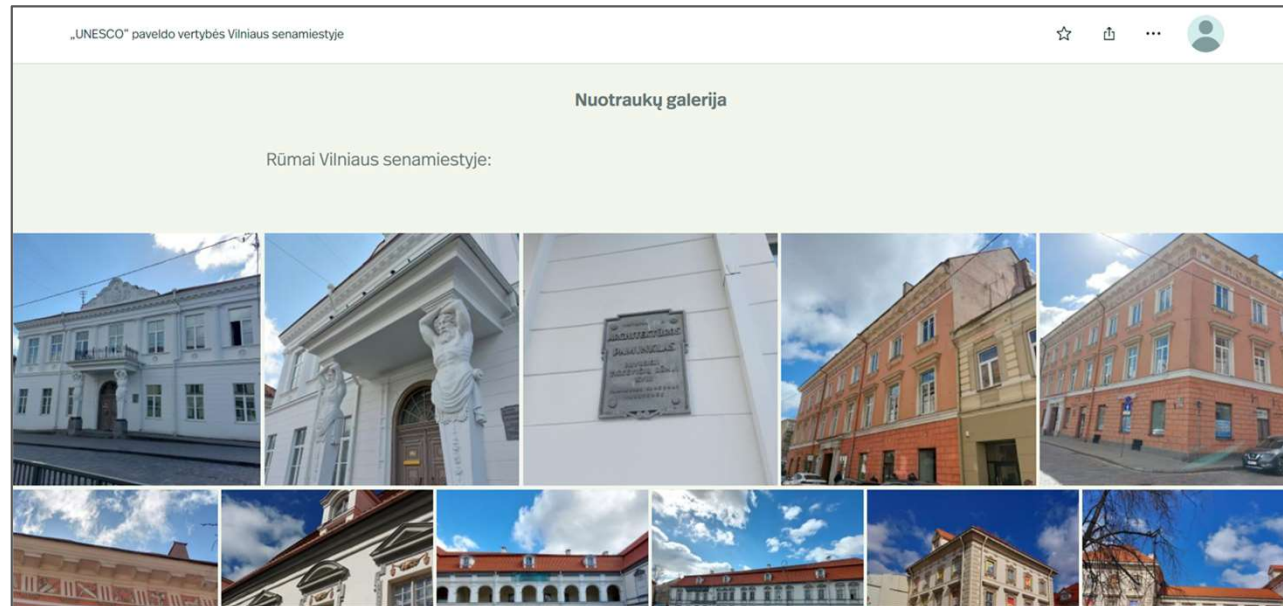
Trečiojo Reicho sienos

Esri, USGS | GDI-TH, GeoSN, Esri, HERE, Garmin, FAO, NOAA, USGS

II kl. metinio projektinio darbas apie Vokietijos sienų kaitą po Vienos kongreso

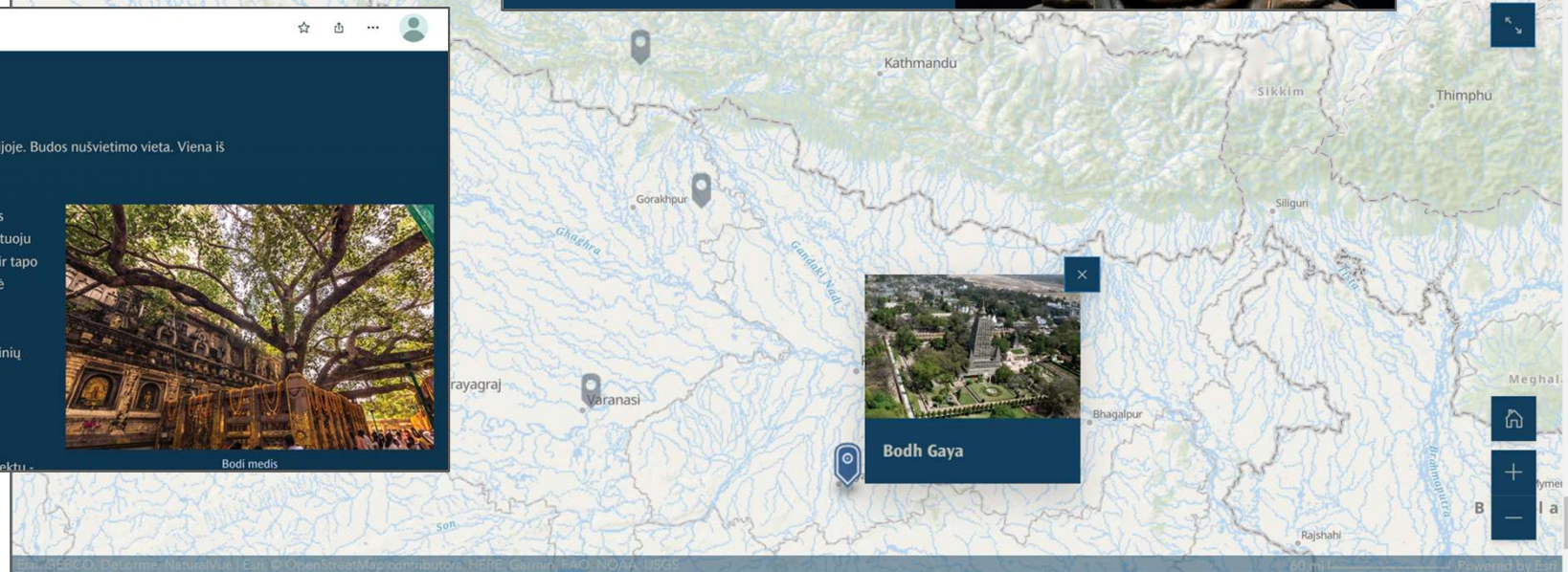
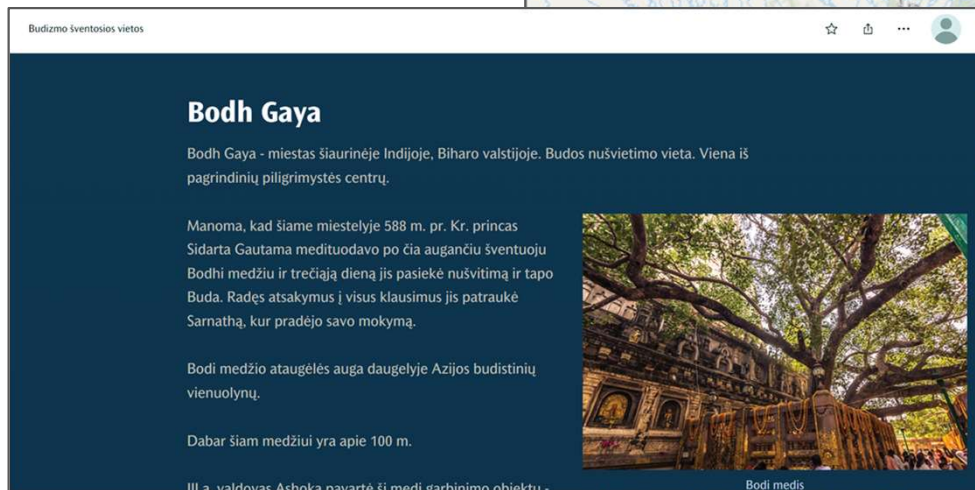

<https://arcg.is/10iuqS>

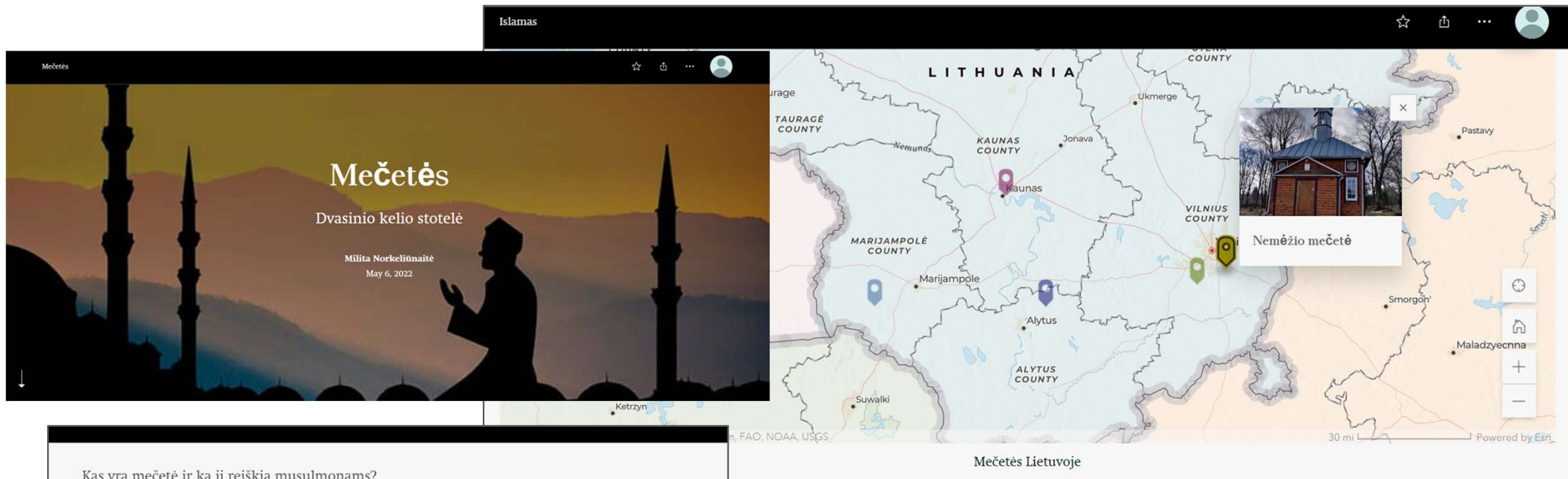
Geografijos ir dorinio ugdymo (tikybos) integracija

I kl. darbas "Budizmo šventosios vietos"

<https://arcg.is/1Gi01u0>

Kas yra mečetė ir ką ji reiškia musulmonams?

Mečetė yra musulmonų maldos namai. Kvadrato, stačiakampio arba apskritimo plano su kupolu – dangaus ir dieviškumo simboliu. Pagrindinė dalis – kilimais išklota didelė maldų salė su pusapvale arba daugiakampe niša sienoje, atgręžta į Mekos pusę. Didesnėje mečetėje įrengiama sakykla, pakyla, nuo kurios skaitomas, valdovų kalifų ložė. Prie maldų salės yra kolonada apjuostas didelis kiemas. Jo viduryje – šulinys, fontanas arba kvadratinis baseinas, skirtas ritualiniam apsiplovimui. Greta mečetės dažniausiai statomi (kai kada su ja sujungiami) minaretai, mauzoliejai, medresės, vargšų namai, kiti pagalbiniai pastatai. Iš minaretų yra kviečiami žmonės melstis.

I kl. darbas “Mečetės. Dvasinio kelio stotelės”, kuriame remtasi ir asmenine kelionių patirtimi, naudotos asmeninio archyvo nuotraukos.

<https://arcg.is/0rS8er>

Sėkmės ir nesėkmės

Sėkmės:

- didelė dalis mokinių įvaldė skaitmeninius ArcGIS Online žemėlapių kūrimo įrankius;
- Mokiniai įrankį **ir toliau savanoriškai ir savarankiškai** naudoja geografijos bei kitų dalykų pamokose (biologija, lietuvių k. ir literatūra, dorinis ugdymas (tikyba);
- didžiąją dalį komandų ir pavieniams mokiniams pavyko sukurti kokybišką turinį pasirinkta tematika;
- daugeliui mokinių patiko tyrinėti ir kurti turinį, prisidėti prie vietovės, krašto, regionų ir kultūrų pažinimo;
- **atsirado norinčių save sieti su kartografija/GIS;**
- Ugdytas kompleksinis požiūris į mokymąsi ir atrasi integracijos taškai.

Nesėkmės

- Susidurta su laiko trūkumo keliamais iššūkiais (supažindinti su įrankių veikimo principais reikėjo ne vienos pamokos);
- **Kai kurie mokiniai namuose turėjo kompiuterius, nepajėgius darbui su ArcGIS Online;**
- Dalis mokinių pasimetė temoje ir “paskendo” informacijos “vandenynė”;
- **Neišvengta plagiato atvejų;**
- Skurdūs, neišbaigti darbai;
- Demotyvacija ir nenoras dirbti.

ArcGIS Online (kaip medijų priemonės) taikymas ugdymo procese

Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijos
geografijos mokytojas Martynas Survila